

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН МАГАДЛАН ИТГЭМЖЛЭЛИЙН
ШИНЖЭЭЧИЙН БАГИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГАД
ӨГӨХ ЗӨВЛӨМЖ
(МАЯГТ №3)

2023 оны 08 сарын 01-ний өдөр

УБ, ЦЭРГИЙН ТӨВ ЭМНЭЛЭГТ

№	Магадлан итгэмжлэлийн шалгуур үзүүлэлтийн заалт	Ш/Ү- ийн дугаар	Зөвлөмж	Хэрэгжүүлэх арга зам
БҮЛЭГ 1. ҮЙЛЧЛҮҮЛЭГЧ ТӨВТЭЙ ҮЙЛЧИЛГЭЭГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТ				
Дэд бүлэг 1. Үйлчлүүлэгчийн аюулгүй байдал				
1.	Тасаг, нэгжид өндөр эрсдэл үүсгэх, ижил дуудагддаг, ижил харагддаг эмүүдийн хэрэглээнд хяналт хийдэг байх	5.4	Эмчилгээ, үйлчилгээнд ашиглаж байгаа өндөр эрсдэлтэй, ижил дуудагддаг, ижил харагддаг эмүүдийн шошго, хаягжилт, хадгалалтад тогтмол хяналт тавьж, эмийн аюулгүй байдлыг хангаж ажиллах	<ul style="list-style-type: none"> - Эмийн аюулгүй байдлын хяналтыг сайжруулж, Эмнэлгийн ерөнхий эмчийн тушаалаар баталсан хяналтын хуудсаар үнэлгээ хийж, дүгнэлт өгч ажиллах, - Өндөр эрсдэлтэй, ижил дуудагддаг, ижил харагддаг эмүүдийн шошго, хаягжилт, хадгалалтын талаар эмнэлгийн хэмжээнд хийсэн зохион байгуулалт, зохицуулалтыг тасаг, нэгжид хэвшүүлэх, үзүүлэн зурагт хуудасны чанарыг сайжруулах, - Эмнэлгийн мэргэжилтнүүдэд давтан сургалт хийх
Дэд бүлэг 2. Тусламж, үйлчилгээний тасралтгүй байдал				
2.	Амбулатори, хүлээн авах, хэвтүүлэн эмчлэх тасаг, нэгжийн зохион байгуулалтыг үйл ажиллагаа, үйлчилгээний ачаалал, эрэлт хэрэгцээ, үйлчлүүлэгчийн урсгал, хөдөлгөөнтэй уялдуулан хийсэн байх	1.2	Амбулатори, хүлээн авах, хэвтүүлэн эмчлэх тасгуудын 7 хоног бүр гаргадаг мэдээ, тоон үзүүлэлтүүдийг сар, улирлаар нэгтгэн, дүгнэлт өгч ажиллах	<ul style="list-style-type: none"> - Амбулатори, хүлээн авах, хэвтүүлэн эмчлэх тасгуудаар гаргадаг тоон үзүүлэлтүүдэд дүгнэлт өгөх - Үзүүлэлтүүдийг сар, улирлаар нэгтгэн, харьцуулан дүгнэх, үйлчилгээний ачаалал, үйлчлүүлэгчийн эрэлт хэрэгцээ, урсгал хөдөлгөөнд тогтмол дүн шинжилгээ хийж, холбогдох арга хэмжээг авч, тайлагнадаг байх
Дэд бүлэг 3. Үйлчлүүлэгчийн эрх, үүрэг, үйлчлүүлэгчийг мэдээллээр хангах				
3.	Үйлчлүүлэгч тусламж, үйлчилгээний явцад биеийн, хэл ярианы, соёлын болон бусад саад бэрхшээл, чирэгдэлгүй үйлчилгээ авах нөхцөлийг хангасан байх	2.3	ЭМС-ын 2022 оны А/352 тоот “Үйлчлүүлэгчийг зөв танин тодруулах журам” тушаалыг хэрэгжүүлэх ЭМС-ын 2017 оны А/512 тоот “Заавар батлах тухай” тушаалыг хэрэгжүүлэх	<ul style="list-style-type: none"> - Тусламж, үйлчилгээний явцад бие махбодын, соёлын, хэл ярианы бэрхшээлтэй үйлчлүүлэгчтэй харьцах журмыг боловсруулж, хэрэгжүүлэх - Үйлчлүүлэгчийн хувийн эд зүйлсийг хамгаалах талаар ажил зохион байгуулах
Дэд бүлэг 4. Үзлэг, оношилгоо, эмчилгээ				
4.	Амбулаториор хийгдэх ажилбар, үйлдлийн жагсаалттай байх	1.3	Амбулаториор хийгдэх мэс ажилбар, үйлдлийн жагсаалтыг баталж	- Төрөлжсөн мэргэшлийн тусламж, үйлчилгээ бүрээр амбулаторит хийгддэг мэс ажилбар, үйлдлийн

			мөрдөх	жагсаалтыг батлах, - Мэс ажилбар, үйлдлийг оношилгоо, эмчилгээний стандарт, эмнэлзүйн зааврын дагуу хийж байгаа эсэхт үнэлгээ хийх хяналтын хуудас боловсруулж, ашиглах
--	--	--	--------	--

Дэд бүлэг 5. Халдварын сэргийлэлт, хяналт

5.	Халдвар авах эрсдэлт хүчин зүйлд өртсөн бол халдвараас сэргийлэх арга хэмжээ авсан байх	2.3	ЭМС-ын 2019 оны А/537 тоот тушаалын 3-р хавсралт “Эрүүл мэндийн ажилтныг халдвараас сэргийлэх заавар”-ын 5-р бүлгийг хэрэгжүүлэх	- Өртөлтийн дараах сэргийлэлтэд шаардагдах хэрэгслээр бүрэн хангах, - Өртөлтийн дараа авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний санамж анхааруулга өгөх
6.	Эмнэлгийн ажилтныг жилд 1-ээс доошгүй удаа халдвар илрүүлэх үзлэг, шинжилгээнд хамруулдаг байх	3.1	ЭМС-ын 2019 оны А/537 тоот тушаалын 3-р хавсралт “Эрүүл мэндийн ажилтныг халдвараас сэргийлэх заавар”-ын 4-р бүлгийг хэрэгжүүлэх	- Эрүүл мэндийн ажилтанг жилд 1 удаа сүрьеэ, гепатитийн В, С, D вирус, ХДХВ, тэмбүү, MRSA илрүүлэх үзлэг, шинжилгээнд хамруулах, - Эрүүл мэндийн шинжилгээний дүнг нэгтгэн, эрүүлжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө, тайлан гаргах
7.	Байгууллагын орчинд цэвэрлэгээг зааврын дагуу хийдэг байх	7.3	ЭМС-ын 2019 оны А/537 тоот тушаалын зургаадугаар хавсралт “Эрүүл мэндийн байгууллагад цэвэрлэгээ хийх заавар”-ыг хэрэгжүүлэх	- Өрөө тасалгаа бүрийг цэвэрлэгээний бүсээр ангилах, их цэвэрлэгээ хийх хуваарьтай байх, - Эмнэлгийн орчинд тогтмол чийгтэй цэвэрлэгээ, халдваргүйжүүлэлт хийх
8.	Тусдаа угаалгын газартай, урсгал нь зөв байх	8.1	ЭМС-ын 2019 оны А/537 тоот тушаалын 8-р хавсралт “Эмнэлгийн зөөлөн эдлэл, цагаан хэрэглэл угаах, халдваргүйжүүлэх заавар”-ыг хэрэгжүүлэх	- Тасаг нэгжид ажилчдын хувцас угаахгүй байх - Халдваргүйжүүлэх үйлчилгээгүй ахуйн зориулалтын угаалгын бодис хэрэглэж байгаа үед бохир хэрэгслийг эхэлж халдваргүйжүүлсний дараа угаах
9.	Хог хаягдлыг зохих журмын дагуу зөв ангилан ялгаж цуглуулдаг байх	9.1	ЭМС-ын 2017 оны А/505 тоот “ЭМБ-ын аюултай хог хаягдлыг ангилах, цуглуулах, хадгалах, тээвэрлэх, боловсруулах” тушаалын 1-р хавсралтыг хэрэгжүүлэх	- ЭМС-ын тушаалд заасан дагуу аюултай хог хаягдал түр хадгалах байрны эрүүл ахуйн шаардлагыг хангах, - Аюултай хог хаягдал түр хадгалах байрны гадна, дотно талд анхааруулсан тэмдэг, тэмдэглэгээ хийж, шаардлагатай хэрэгслүүдийг байршуулах

Дэд бүлэг 6. Нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ

10.	Хүн амын дунд урьдчилан сэргийлэх үзлэг зохион байгуулж, үр дүнг үнэлдэг байх	4.1	Урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэг үзлэгийн үр дүнг тооцож, хүн амын өвчлөлийн байдалд дүгнэлт өгч, тайлагнадаг байх	- Цэргийн алба хаагчид, БЗД-ийн 5 хорооны хүн амд хийсэн урьдчилан сэргийлэх болон эрт илрүүлэг үзлэгээр илэрсэн өвчлөлийн байдалд тус тус дүгнэлт өгөх, - Урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэг үзлэг, оношилгооны үр дүн, дүгнэлтийг гэрээт байгууллагууд болон БЗД-ийн ЭМТ /5 ӨЭМТ-үүд/ мэдээлэх, цаашдын эмчилгээ, хяналтын талаар зөвлөмж хүргүүлэх,
11.	Эрт илрүүлэг үзлэг, оношилгоог зохион байгуулж, үр дүнг үнэлдэг байх	4.2		

				- Урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэг үзлэгийн мэдээ, тайланг сайжруулах
БҮЛЭГ 2. БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД				
Дэд бүлэг 2. Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанарын удирдлага				
12.	Тасаг, нэгж бүрийн үйл ажиллагаа, үзүүлж буй тусламж, үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдлыг хэмжих өвөрмөц шалгуур үзүүлэлтүүдийг боловсруулан баталсан, хэмжилт, дүн шинжилгээ хийдэг байх	2.2	Үзүүлж буй эмнэлгийн үзүүлж байгаа тусламж, үйлчилгээний төрөл бүрээр чанар аюулгүй байдлын өвөрмөц үзүүлэлтийг тодорхойлж, тогтмол хэмжиж, сайжруулах арга хэмжээ авч ажиллах	<ul style="list-style-type: none"> - Одоо мөрдөж байгаа тусламж, үйлчилгээний чанарын үзүүлэлтийг боловсронгуй болгож, сайжруулах, - Тусламж, үйлчилгээний чанарын нийтлэг болон өвөрмөц үзүүлэлтийг тусад нь тодорхойлж, үзүүлэлтүүдийг үнэлэх аргачлалыг боловсруулж, батлах, - Тасаг, нэгжийн удирдлага, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийг чанарын үзүүлэлтийг хэмжих аргачлал, үзүүлэлтэд дүн шинжилгээ хийх арга зүйгээр хангаж, сургалт зохион байгуулах, - Тусламж, үйлчилгээний чанарын үзүүлэлтүүдийг улс, аймаг, нийслэл, ижил түвшиний эмнэлгүүдтэй харьцуулан дүгнэж, сайжруулах арга хэмжээ авч ажиллах, - Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдлын чиглэлээр авсан арга хэмжээ, үр дүн, чанарын үзүүлэлтэд хийсэн дүн шинжилгээг Удирдлагын зөвлөл /даргын зөвлөл/ - ийн хурлаар жил бүр хэлэлцүүлж, холбогдох асуудлуудыг шийдвэрлүүлж байх
Дэд бүлэг 3. Хүний нөөцийн хөгжил				
13.	Ажилтан нэг бүрээр хувийн хэргийг бүрдүүлсэн, баяжилт хийгддэг байх	1.7	Ажилтнуудын хувийн хэргийн бүрдүүлэлтийг сайжруулах	<ul style="list-style-type: none"> - Төрийн албаны зөвлөлийн 2019 оны 05 дугаар тогтоолоор “Төрийн албан хаагчийн хувийн хэргийг хөтлөх журам”-ыг хэрэгжүүлэх, - Дээрх тогтоолын 3 дугаар хавсралтаар баталсан “Төрийн албан хаагчийн хувийн хэрэгт байх үндсэн баримт бичгийн жагсаалт бичих хүснэгт”-ийн дагуу ажилтан бүрийн баримт бичгийн бүрдүүлэлтийг бүрэн хийж, баяжилт хийсэн тухай бүр тэмдэглэл хөтлөх
Дэд бүлэг 5. Тоног төхөөрөмжийн чанар, аюулгүй ажиллагаа, засвар, техникийн үйлчилгээ				
14.	Эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн тасаг, нэгжтэй байх.	1.1	ЭМС-ын 2006 оны 439-р тушаалын дагуу эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн тасаг, нэгжтэй байх	<ul style="list-style-type: none"> - Байгууллагын мөрдөх бүтэц, үйл ажиллагааны стандарт, холбогдох дүрэм, журамд нийцүүлэн тоног төхөөрөмжийн тасаг, алба, нэгж /ажилтан/-ийг зохион байгуулж, батлуулсан байх, - Холбогдох эрх зүйн баримтыг үндэслэн баталсан тоног төхөөрөмжийн тасаг, алба, нэгж /ажилтан/-ийн үйл ажиллагааг зохицуулах журамтай, мөрддөг байх, - ЭМС-ын 2006 оны 439-р тушаалын

				<p>дагуу эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн инженерийн боловсон хүчнээр хангаж ажилладаг байх,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Батлуулсан дүрэм, журмаа өдөр тутмынхаа үйл ажиллагаанд мөрддэг байх байх
15.	Эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн инженерүүдийг мэргэшүүлэн ажиллуулсан байх	2.1	ЭМС-ын 2006 оны 439-р тушаалын дагуу эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн инженерүүдийг мэргэшүүлэн ажиллуулсан байх	<ul style="list-style-type: none"> - Эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн инженерүүдийг дүрс оношилгоо, лаборатори, мэс засал, биологийн сигнал гэх мэт чиглэлээр мэргэшүүлэн ажиллуулдаг байх, - ЭТТ-ийн албанд 1-ээс доошгүй мэргэшсэн инженер ажиллуулах, - Мэргэшсэн байдал, мэргэжлийн зэрэг хамгаалахад тухайн байгууллага дэмжлэг үзүүлэх, - Холбогдох тушаал, шийдвэрийг хэрэгжүүлж ажиллах
16.	Тоног төхөөрөмжийн байршил зүй зохистой байх.	4.4	<p>MNS 5148:2015 -Радио давтамжтай цахилгаан соронзон орноос хүнд үзүүлэх нөлөө аюулгүйн түвшинд нийцэж буй эсэхийн үнэлгээ</p> <p>MNS 5148:2002 Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал. Радио сүлжээний цахилгаан соронзон орон. Ажлын байрны зөвшөөрөх түвшин, хяналт тавих шаардлага</p> <p>Тоног төхөөрөмжийн байршил зүй зохистой байх</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Цахилгаан болон электрон тоног төхөөрөмжүүдийг үйлдвэрлэгчийн заавар, зөвлөмжийн дагуу байрлуулах, - Тухайн тоног төхөөрөмжүүдийн орчиндоо үүсгэх цахилгаан соронзон оронтой нь харьцангуйгаар талбайд байрлуулах, - Хэт мэдрэмтгий тоног төхөөрөмжүүдтэй тасгийн зохион байгуулалтанд анхаарч ажиллах, - Ажлын байрны зөвшөөрөх түвшин, хяналт тавих шаардлагыг баримтлаж ажиллах
17.	Эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн хэмжилт, туршилтанд хамруулах		ЭМС-ын 2015 оны 149-р тушаалын дагуу эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн хэмжилт, туршилтанд хамруулах	<ul style="list-style-type: none"> - ЭМС-ын 2015 оны 149-р тушаалын дагуу эмнэлгийн тоног төхөөрөмжүүдийг нэг бүрчлэн баталгаажуулалтанд хамруулах, - Зохих хөрөнгийг төсөвт суулгах, - Тушаалын хэрэгжилтэнд хяналт тавьж ажиллах
18.	Тоног төхөөрөмж бүрийг газардуулгын системд холбож, аюулгүй ажиллагааг хангасан байх.	4.5	<p>MNS/IEC 60364-7-710:2014 Барилгын цахилгаан төхөөрөмж. Эмнэлгийн байрны эмчилгээний зориулалттай цахилгаан тоног төхөөрөмжийн байрлалд тавих шаардлага, MNS 5146:2002 “Цахилгааны аюулгүй ажиллагаа. Хамгаалах газардуулга тэлэлт</p> <p>Тоног төхөөрөмж бүрийг</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Мэргэжлийн байгууллагаар жилд 2-оос доошгүй (өвөл, зун) удаа цэг тус бүр дээр газардуулгын хэмжилт хийлгэж, дүгнэлт гаргуулсан байх, - Цахилгаан дамжуулах утасны бүрэн байдал, хүн хүрэлцэх (унтраалга, сэлгэн залгах автомат зэргийн битүүмжлэл) хэсгийн аюулгүй байдлыг хангах, - Тоног төхөөрөмжийг ажиллуулахдаа газардуудах байгууламжид холбож хэвших, - Газардуулах байгууламжийн эсэргүүцэл зохих хэмжээндээ байгаа

			газардуулгын системд холбож аюулгүй ажиллагааг хангасан байх	эсэхэд мэргэжлийн байгууллагаар хэмжилт хийлгэн (хэзээ ч хэмжихэд 4 Ом-оос ихгүй эсэргүүцэлтэй байх техникийн нөхцлийг бүрдүүлэх) хяналт тавих, - Статик цэнэгт өртөхөөс урьдчлан сэргийлэх зохих арга хэмжээнүүдийг хэрэглэж хэвших
Дэд бүлэг 6. Барилга, инженерийн байгууламжийн аюулгүй ажиллагаа				
19.	Цахилгааны нөөц тэжээлийн найдваржилт хангагдсан байх	2.2	Цахилгааны нөөц тэжээлийн найдваржилтыг хангах	- Эмнэлгийн АВР /Автомат сэлгэн залгагч/-ийн ажиллах техникийн болон схем зурагтай байх - Нөөц тэжээлийн хүчин чадал нь тухайн байгууллагын /тасгийн/ тоног төхөөрөмжийн суурилагдсан хүчин чадлаас багагүй байх - Нөөц тэжээлийн сэлгэн залгалтын шуурхай ажиллагаа, найдваржилтыг хангаж буйг мэргэжлийн байгууллагын зохих туршилтаар баталгаажуулах
20.	Цахилгаан энергийн чанарын шаардлагад нийцсэн байх.	2.3	Цахилгаан энергийн чанарын шаардлага MNS 1778:2007 стандартад нийцсэн байх.	- Эмнэлгийн цахилгаан тэжээл нь MNS 1778:2007 стандартад нийцсэн эсэхийг мэргэжлийн байгууллагаар улирал бүр хэмжилт, туршилт хийлгэж цахилгаан тэжээлийн чанарыг дээшлүүлэх арга хэмжээ авдаг байх, - Хэмжилт хийх цэгүүдийг цахилгаан энергийн чанар доголдож болзошгүй /мэдрэмтгий/ хэрэглэгчид хийлгэдэг (ЭКГ, ЭХО, КТ...) байх, - Цахилгаан энергийн чанарыг доголдуулж болзошгүй /шугаман бус/ хэрэглэгчийн (рентген, UPS, физик эмчилгээний тоног төхөөрөмжүүд) оролт дээр хэмжилт, туршилт хийлгэж цахилгаан тэжээлийн чанарын шаардлагыг хангаж байгаа эсэхийг нотлосон байх.
21.	Галын аюулгүй байдал, гал унтраах техник, хэрэгслийг ашиглах талаар ажилтнуудыг сургалтанд хамруулсан байх.	4.1	MNS 4244:1994 “Галын аюулгүй байдал. Техникийн шаардлага “Галын аюулгүй байдал, гал унтраах техник, хэрэгслийг ашиглах талаар ажилтнуудыг сургалтанд хамруулсан байх.	- Байгууллагын хэмжээнд мөрддөг галын аюулгүй ажиллагааны батлагдсан заавраа мөрдөх, - Харьяалах нутаг дэвсгэрийн Онцгой байдлын хэлтэстэй хамтран ажилтнуудад жилд 1-2 удаа галын аюулгүй байдлын дадлага, сургалтыг зохион байгуулж, баримтжуулах, - Галын аюулаас урьдчилан сэргийлэх буланг шаардлагатай цэгүүдэд байршуулах, - Гал унтраах хэрэгслийг зааврын дагуу ашиглах дадал, чадварыг эзэмших
22.	Галын хорыг шаардлагатай өрөө, нэгжид зохих журмын дагуу байрлуулж, хорыг цэнэглэсэн ба	4.5	MNS 4244:1994 “Галын аюулгүй байдал. Техникийн шаардлага “Галын аюулгүй байдал, гал унтраах техник,	- Галын хорны хүртээмжийг эрс нэмэгдүүлэх - Шаардлагатай цэгүүдэд галын хорыг байршуулсан - Галын хорыг цэнэглэсэн ба ашигласан

	ашигласан бүртгэлийг хөтөлдөг байх		хэрэгслийг ашиглах талаар ажилтнуудыг сургалтанд хамруулсан байх.	бүртгэл, тэмдэглэл хөтөлсөн - Нэг бүрчлэн техник ашиглалтын паспорт хөтөлсөн тэмдэглэлтэй - Галын хорыг худалдан авсан, цэнэглэсэн санхүүгийн баримттай
--	------------------------------------	--	---	---

БҮЛЭГ 3. ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЧАНАР, АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ, ТЕХНОЛОГИЙГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Дэд бүлэг 2. Амь тэнссэн үеийн тусламж, үйлчилгээ

23.	Амилуулах тусламжийг үзүүлэх мэргэжлийн багийг зохион байгуулж, дадлагажуулдаг байх.	3.1	ЭМС-ын 2021 оны А/814 тоот тушаал болон насанд хүрэгчдийн Амилуулах суурь тусламжийн удирдамжийг мөрдөж ажиллах	- Өөрийн эмнэлгийн онцлогт тохирсон яаралтай тусламжийн багийг зохион байгуулах, дуудлагын тогтолцоог нэвтрүүлэх
24.	Тусламж, үйлчилгээнд шаардлагатай эм, эмнэлгийн хэрэгслийн бэлэн байдлыг хангасан байх	4.1	Төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлгийн бүтэц үйл ажиллагаа MNS 6330:2017 стандарт, ЭМС-ын 2019 оны А/293 тоот тушаалын гуравдугаар хавсралтад заасан эм, эмнэлгийн хэрэгслээр хангах	- Амин чухал эм, эмнэлгийн хэрэгслийн нөөцөөр бүрэн хангах - Хадгалалт, зарцуулалтад хяналт тавих
25.	Тусламж үзүүлэхэд шаардлагатай автомашины бэлэн байдлыг хангаж дохиолол, дуудлагын системийг байрлуулсан байх.	4.5	Түргэн тусламжийн автомашиныг “Түргэн тусламжийн төвийн бүтэц, үйл ажиллагаа MNS 6717:2018 стандарт”-ын В хавсралтын дагуу тоноглох, шаардлагатай багаж, эм, эмнэлгийн хэрэгслээр хангах	- Түргэн тусламжийн автомашиныг стандарт шаардлагын дагуу тоноглож, өдөр тутмын үйл ажиллагааны бэлэн байдлыг хангах, хяналт тавих, - ЭМС-ын 2019 оны А/294 тоот тушаалын хавсралтад заасан багаж, эм, эмнэлгийн хэрэгслээр бүрэн хангах, - Автомашины цэвэрлэгээ, халдваргүйтгэлийг тогтмол хийж, тэмдэглэл хөтлөх

Дэд бүлэг 2. Сувилахуйн тусламж, үйлчилгээ

26.	Сувилахуйн тусламж, үйлчилгээнд хяналт, үнэлгээ хийж үр дүнг тооцсон байх	3.4	Сувилахуйн тусламж, үйлчилгээний чанарын шалгуур үзүүлэлтийг боловсронгуй болгон үр дүнг тооцох	- Сувилахуйн тусламж, үйлчилгээний чанарын өвөрмөц шалгуур үзүүлэлтийг шатлалын дагуу гаргаж, улирал, хагас жил тутамд үнэлж дүгнэх, үзүүлэлтийг сайжруулах олон талт арга хэмжээг зохион байгуулах
-----	---	-----	---	---

Дэд бүлэг 3. Эмийн менежмент ба зохистой хэрэглээ

27.	Үйлчлүүлэгчийг зөв таньж эмийн эмчилгээ хийх нөхцлийг бүрдүүлсэн байх	3.3	Эрүүл мэндийн сайдын 2021 оны А/352 тоот тушаалыг ажилтан бүр мөрдөн ажиллах	- Эмчилгээ, ажилбар үйлдэл хийхийн өмнө үйлчлүүлэгчийг танин тодруулж хэвших, - Улирал тутам эмнэлгийн мэргэжилтнүүдэд сургалт хийж, тушаалын хэрэгжилтийг хангаж ажиллах
28.	Эм, эмнэлгийн хэрэгсэлд чанарын хяналт үнэлгээ хийдэг байх	3.9	Эм эмнэлгийн хэрэгслийн чанарт Дотоод хяналтын баг төлөвлөгөөт хяналтыг тогтмол хийх	- Улирал, хагас жилээр хяналт үнэлгээг хийж дүгнэлт өгч ажиллах

Дэд бүлэг 5. Эмчилгээний хоол

29.	Үйлчлүүлэгчид зориулсан эмчилгээний хоолны цэсийг өвчний нэршлээр боловсруулж баталсан, аргачлалын дагуу хийдэг байх	3.1	ЭМС-ын 2018 оны А/16 тоот “Эмчилгээний хоолны удирдамж батлах тухай” тушаалын 3-р хэсгийг хэрэгжүүлэх	<ul style="list-style-type: none"> - Өвчний нэршлээр боловсруулсан эмчилгээний хоолны цэстэй болох - Хоол тус бүрээр технологи карттай, аргачлалын дагуу хийдэг байх
-----	--	-----	---	--

Дэд бүлэг 7. Мэдээгүйжүүлэг, мэс заслын тусламж, үйлчилгээ

Б. МЭС ЗАСЛЫН ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ

30.	Мэс заслын хүндрэл, давтан хагалгааны талаар хэлэлцэж, дүгнэлт өгдөг байх	3.10.	Мэс заслын давтан хагалгаа, мэс заслын хүндрэлийн тохиолдол бүрт эмнэлзүйн хэлэлцүүлэг хийж, мэс заслын хүндрэлээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг авч ажиллах	<ul style="list-style-type: none"> - Давтан хагалгаа, мэс заслын хүндрэлийн тохиолдол бүрийн эмнэлзүйн хэлэлцүүлгийг хийж тэмдэглэл хөтлөх, - Хэлэлцүүлгээс гарсан шийдвэр, зөвлөмжийг хэрэгжүүлж, хяналт тавьж ажиллах, - Мэс заслын хүндрэлээс сэргийлэх, бууруулах бодиттой арга хэмжээ авч ажиллах
-----	---	-------	---	---

Дэд бүлэг 8. Эх барих, эмэгтэйчүүдийн тусламж, үйлчилгээ

31.	Эд, эсийн шинжилгээ хийдэг, шинжилгээний дүгнэлтийг үйлчлүүлэгчид мэдээлдэг байх	13.8.	Амьд сорьцын шинжилгээ хийх журмыг мөрдөж ажиллах ЭМС-ын 2017 оны “Амьд сорьц, эмгэг эс судлалын шинжилгээ хийх журмыг шинэчлэн батлах тухай” А/07 дугаар тушаалын холбогдох заалтыг мөрдөх,	<ul style="list-style-type: none"> - ЭМС-ын тушаалаар баталсан маягтыг хөтөлж, шинжилгээг хүлээлгэн өгсөн бүртгэл хөтлөх, - Шинжилгээний онош, дүгнэлтийг хүлээн авсан, үйлчлүүлэгчид мэдээлсэн тухай бүртгэл, мэдээллийг сайжруулах
32.	Гэр бүл төлөвлөлтийн зөвлөгөө өгөх таатай орчин бүрдүүлсэн байх	17.2.	Үйлчлүүлэгчдийг гэр бүл төлөвлөлтийн зөвлөгөө, мэдээллээр хангах	<ul style="list-style-type: none"> - Гэр бүл төлөвлөлтийн зөвлөгөө өгөх өрөөтэй болох, сургалт явуулах шаардлагатай тоног төхөөрөмж, гарын авлага, үзүүлэн материалыг сайжруулах - ГБТ сургалт хийсэн бүртгэл хөтлөх, дүгнэх
33.	Хөх, умайн хүзүүний хавдрын эрт илрүүлэг үзлэг хийдэг, дүгнэлт өгч ажилладаг байх	20.2	Эмэгтэйчүүдэд хөхний үзлэг хийх, хөхний өмөнгөөс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохион байгуулах	<ul style="list-style-type: none"> - Эмэгтэйчүүдэд хөхөө шалгах аргыг зааж сургах, хөхний үзлэг хийх, бүртгэл хөтлөх, - Хөхний өмөнгөөс сэргийлэх мэдээлэл, сургалт, сурталчилгаа хийх, - Судалгаа, дүгнэлттэй ажиллах

Дэд бүлэг 9. Уламжлалт анагаах ухааны тусламж, үйлчилгээ

34.	Уламжлалт анагаах ухаан тусламж үйлчилгээнд мөрддөг дүрэм журам хийх засал үйлдлийн жагсаалтын хэрэгжилтэнд хяналт тавьдаг байх	1.4	ЭМС-ын 2020 оны А/486, А/487, ЭМС-ын 2021 оны А/152 тоот тушаалаар баталсан эмчилгээний заавруудыг мөрдөж ажиллах	<ul style="list-style-type: none"> - Уламжлалт анагаах ухааны заслын нэр төрлийг нэмэгдүүлэх, жагсаалт батлах, - Мэргэжлийн эмч мэргэжилтнээр хангах, - Засал хийх өрөөг стандартын дагуу тохижуулах, шаардлагатай хэрэгслээр хангах, - Үйлдлийн гүйцэтгэлийг хяналтын хуудсаар үнэлж, дүгнэлт өгч хэвших
	Улсын бүртгэлд бүртгэгдсэн чанарын	7.1	Чанарын баталгаатай уламжлалт эмээр хангах	<ul style="list-style-type: none"> - Анхдагч савалгаатай, сери тавигдсан Уламжлалт эмийг чанарын

35.	баталгаатай монгол уламжлал эм эмнэлгийн хэрэгслээр хангасан байх			баталгаатай үйлдвэрээс авч эмчилгээнд хэрэглэх, - Эм эмнэлгийн хэрэгсэлд хяналт хийх
36.	Уламжлалт эм, тангийн хадгалалтын горимыг баримталдаг байх	7.2	Уламжлалтын эм танг хадгалах нөхцөлийг стандарт шаардлагын дагуу сайжруулах	- Уламжлалтын эм танг зөв горимоор хадгалах, - Эмийн санд тавигдах нийтлэг шаардлага MNS 5260:2015 сандартын холбогдох заалтыг хэрэгжүүлэх, - Өрөөний чийгшил температурыг тогтмол хэмжих
37.	Уламжлалт эмийн зохистой хэрэглээг тухайн эмгэгийн эмнэлзүйн удирдамжийн дагуу хэрэгжүүлсэн байх	7.3	ЭМС-ын 2019 оны А/378 дугаар тушаалаар баталсан зааврыг мөрдөх, УАУ-ы зонхилон тохиолдох өвчний оношилгоо, эмчилгээний эмнэлзүйн удирдамжийг баримтлах;	- Уламжлалт анагаахын оношилгоо, эмчилгээний эмнэл зүйн зааврын дагуу эмчилгээний зарчмыг зөв сонгон эм заслыг зохистой сонгох, - Эм танг хүртэх ёс жаяг болон гам дэглэмийн талаарх мэдээллийг хэвтэн эмчлэгдэж байгаа үйлчлүүлэгчдэд өгч, эм заслын үр дүнг тооцох, - Үйлчлүүлэгчдэд уламжлалт эмийн зохистой хэрэглээний талаар сургалт хийж, бүртгэлжүүлсэн байх, - Өөрсдийн боловсруулсан гарын авлага, материалтай байх, - Уламжлалт эмийн хэрэглээнд судалгаа хийх, үр дүн тооцох

Дэд бүлэг 12. Хүүхдийн тусламж, үйлчилгээ

38.	Хүүхдэд тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх мэргэшсэн, ур чадвартай эмнэлгийн мэргэжилтнээр хангагдсан байх	2.1	Хүүхдийн тасгийн нийт эмч, сувилагч нарыг сургалтад тасралтгүй хамруулж, ур чадварыг дээшлүүлэх	- Хүүхдийн тасгийн эмч, сувилагч нар хүүхдийн яаралтай тусламж, эрчимт эмчилгээ, ХӨЦМ зэрэг сургалтад хамруулах, - Эмч нарын ур чадварыг дээшлүүлж, мэргэшлийн зэрэг хамгаалахад дэмжлэг үзүүлэх
39.	Хүүхдийг унаж бэртэх эрсдлээс сэргийлсэн арга хэмжээг авсан байх.	5.2	Хүүхдийн тасагт аюулгүй байдлыг хангах арга хэмжээ авах	- Хүүхдийг унаж бэртэх эрсдлээс сэргийлсэн орчинг бүрдүүлэх /өрөөний цонх, шатны хаалт, хаалганы довжоо, ариун цэврийн өрөө, шалны материал/ - Унах эрсдэлтэй хүүхэд, сэргийлэх аргыг тодорхойлсон, ашигладаг байх, - Эрсдэлийн үнэлгээ хийдэг байх

Дэд бүлэг 13. Сэтгэцийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ

40.	Тасаг, нэгжид тусламж үйлчилгээний чанараа сайжруулах олон талт ажлыг төлөвлөн зохион байгуулдаг байх	3.2	ЭМС-ын А/566 дугаар тушаалын 3, 4-р хавсралтыг хэрэгжүүлэх	- ЭМТҮ-ний чанар, аюулгүй байдлын сургалтыг зохион байгуулж нийт ажилтнуудыг хамруулах, - ЭМТҮ-ний чанар сайжруулах арга /тухайлбал: ижил мэргэжилтний үзлэг/-ыг үйл ажиллагаандаа тогтмол хэрэгжүүлж, үр дүнг тооцох, - Тасгийн чанар аюулгүй байдлыг сайжруулах төлөвлөгөө боловсруулах, хэрэгжүүлж, тайлангнаж байх
41.	Тусламж үйлчилгээний чанарын үзүүлэлтэд дүн шинжилгээ тогтмол хийж, сайжруулах	3.3	Сэтгэцийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанарын үзүүлэлтийг	- Сэтгэцийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдлыг хэмжих өвөрмөц шалгуур үзүүлэлтийг боловсруулах,

	ажлыг төлөвлөх		боловсруулж, батлах	- Шалгуур үзүүлэлтийг тогтмол хэмжиж, дүгнэж байх, - Чанарын шалгуур үзүүлэлтийг улс, нийслэл, олон улсын түвшинд харьцуулан судалж, дүгнэлттэй ажиллах
Дэд бүлэг 15. Арьс арьсан доорхи эслэгийн үеийн тусламж үйлчилгээ				
42.	Тусламж, үйлчилгээний чанарын үзүүлэлтэд дүн шинжилгээ тогтмол хийж, сайжруулах ажлыг төлөвлөн хэрэгжүүлдэг байх	3.3	Чанарын үзүүлэлтэд дүн шинжилгээ хийж сайжруулах ажлыг төлөвлөн хэрэгжүүлэх	- Тасаг нэгжийн чанарын үзүүлэлтэнд дүн шинжилгээ хийж сайжруулах арга хэмжээ авах, - Сайн туршлага нэвтрүүлэх
43.	Ноцтой хүндрэл гарах эрсдэлтэй, хүнд, маш хүнд өвчтний оношилгоо эмчилгээг шийдвэрлэхэд эмч нарын хамтарсан үзлэг, хэлэлцүүлэг хийдэг байх	4.6	Эмч нарын хамтарсан үзлэг хийдэг байх	- Эмчлүүлэгчийн биеийн байдал хүндэрсэн нөхцөлд эмч нарын хамтарсан үзлэг хийдэг байх, - Үзлэгийн тэмдэглэлийг хийж баталгаажуулж байх
44.	Үйлчлүүлэгч тусламж, үйлчилгээ авах дуудлагын хонхтой байх	4.8	Тасагт дуудлагын системтэй байх	- Эмчилгээний болон мэс ажилбарын өрөөнд эмч дуудах хонхтой болох, - Эмч сувилагч дуудлагыг хүлээж авч тусламж үзүүлдэг байх
Дэд бүлэг 14. Хавдарын тусламж, үйлчилгээ				
45.	Тасаг, нэгжийн үйл ажиллагаа, тусламж, үйлчилгээг зохицуулах журамтай, хэрэгжилтэд хяналт тавьдаг байх	1.3.	Төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлгийн бүтэц, үйл ажиллагаа MNS 6330:2017 стандартын 11 дахь заалтыг хэрэгжүүлэх	- Хавдрын кабинетын үйл ажиллагаа, тусламж, үйлчилгээг зохицуулах журамтай ажиллах, - Тусламж, үйлчилгээний жагсаалтыг баталж, мөрдөх
46.	Эрчимт эмчилгээний өрөөг зохион байгуулсан, шаардлагатай эм эмнэлгийн хэрэгсэл, багаж, тоног төхөөрөмжөөр хангасан байх	4.7	Тусламж үйлчилгээ үзүүлж байгаа тасаг, нэгжид эрчимт эмчилгээний өрөөг зохион байгуулах	- Эрчимт эмчилгээний өрөөнд байх шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангаж, бэлэн байдлыг ханган ажиллах
Дэд бүлэг 17. Хөнгөвчлөх тусламж, үйлчилгээ				
47.	Хөнгөвчлөх тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх мэргэшсэн, ур чадвартай эмнэлгийн мэргэжилтнээр хангагдсан байх	2.1.	Төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлгийн бүтэц, үйл ажиллагаа MNS 6330:2017 стандартын 12.10 дахь заалт, ЭМС-ын 2015 оны 329 тоот тушаалаар баталсан зааврыг мөрдөх	- Хөнгөвчлөх эмчилгээний чиглэлээр эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэнг бэлтгэх, сургалтанд хамруулах
Дэд бүлэг 19. Нүүр амны тусламж үйлчилгээ				
48.	Тусламж, үйлчилгээний чанарын үзүүлэлтэд дүн шинжилгээ тогтмол хийж, сайжруулах ажлыг төлөвлөн	3.3	Тусламж, үйлчилгээний чанарын өвөрмөц үзүүлэлтийг боловсруулж, дүгнэж байх	- Тасаг нэгжийн чанарын үзүүлэлтэнд дүн шинжилгээ хийж сайжруулах арга хэмжээ авах, - Бусад байгууллага, мэргэжилтнүүдээс суралцах, сайн туршлага нэвтрүүлэх

	хэрэгжүүлдэг байх			
49.	Ноцтой хүндрэл гарах эрсдэлтэй, хүнд, маш хүнд өвчтний оношилгоо эмчилгээг шийдвэрлэхэд эмч нарын хамтарсан үзлэг, хэлэлцүүлэг хийдэг байх	4.6	Эмч нарын хамтарсан үзлэг хийдэг байх	- Эмчлүүлэгчийн биеийн байдал хүндэрсэн нөхцөлд эмч нарын хамтарсан үзлэг хийж, шийдвэрийг баримтжуулж, бүртгэл хөтлөх, - Үзлэгийн тэмдэглэлийг хийж баталгаажуулж байх
50.	Үйлчлүүлэгч тусламж, үйлчилгээ авах дуудлагын хонхтой байх	4.8	Дуудлагын системтэй байх	- Эмчилгээний болон мэс ажилбарын өрөөнд эмч дуудах хонхтой байх, - Эмч, сувилагч дуудлагыг хүлээж авч тусламж үзүүлдэг байх

Дэд бүлэг 20. Чих хамар хоолойн тусламж, үйлчилгээ

51.	Байгууллагын хэмжээнд зохион байгуулах үйл ажиллагаанд оролцдог байх	3.1	ЭМС-ын А/566 дугаар тушаалыг хэрэгжүүлэх Эмнэлгийн ажилтнуудын албан тушаалын тодорхойлолтод чанар, аюулгүй байдлын чиглэлээр хийх ажлыг тусгах	- Бүх ажилтны албан тушаалын тодорхойлолтод чанар, аюулгүй байдлын чиглэлээр хийх ажлыг тодорхой тусгах, - ЭМТҮ-ний чанар, аюулгүй байдлын сургалтыг зохион байгуулж нийт ажилтнуудыг хамруулах - ЭМТҮ-ний чанар сайжруулах аргыг үйл ажиллагаандаа тогтмол хэрэгжүүлж, үр дүнг тооцох /ИМУ, Фокус бүлгийн ярилцлага, аян, өдөрлөг/
52.	Тусламж үйлчилгээний чанарын үзүүлэлтэд дүн шинжилгээ тогтмол хийж, сайжруулах ажлыг төлөвлөх	3.3	ЭМС-ын 2019 оны А/566 тоот тушаалын хэрэгжилтийг тасаг нэгжид хангах, Тасаг нэгж бүрийн үйл ажиллагааны шалгуур үзүүлэлтийг зөв тодорхойлох	- Чих хамар хоолой эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдлыг хэмжих өвөрмөц шалгуур үзүүлэлтийг зөв тодорхойлох, - Шалгуур үзүүлэлтийн дагуу улирал бүр дүгнэлт өгч, сайжруулах арга хэмжээ авч ажиллах, - Чанарын шалгуур үзүүлэлтийг улс, нийслэл, олон улсын түвшинд харьцуулан судалж, дүгнэлттэй ажиллах

Дэд бүлэг 21. Дүрс оношилгоо

53.	Байгууллагын хэмжээнд хэрэгждэг чанар сайжруулах хөтөлбөрийг дэмждэг, үйл ажиллагаанд оролцдог байх	1.3	Чанар аюулгүй байдлыг сайжруулах үйл ажиллагаанд бүх ажилтныг оролцуулдаг байх	- Эмнэлгийн бүх ажилтны албан тушаалын тодорхойлолтод тусламж, үйлчилгээний чанар сайжруулах үйл ажиллагааны оролцоог тодорхой тусгаж баталгаажуулах, - Тусламж үйлчилгээний чанар сайжруулах үйл ажиллагааны оролцсон байдлыг ажилтны ажил дүгнэх шалгуурт оруулан үнэлдэг болох
54	Шинжилгээний өмнөх, шинжилгээний, шинжилгээний дараах гүйцэтгэлийг үнэлэх чанарын үзүүлэлтүүдийг тодорхойлж, хяналт тавин үр дүнг тооцон ажилладаг байх	4.5	Шинжилгээг үнэлэх шалгуур үзүүлэлтийг сайжруулан батлах, үр дүнг тооцож байх	- Шинжилгээний өмнөх, шинжилгээний үеийн, шинжилгээний дараах үйл ажиллагааг үнэлэх шалгуур үзүүлэлтүүдийг тодорхойлох, - Сар, улирлаар дүгнэх, - Шалгуур үзүүлэлтээ шинэчилэн боловсруулж батлах

Дэд бүлэг 22. Сэргээн засах тусламж үйлчилгээ				
55.	Оношилгоо, үнэлгээ, эмчилгээг стандарт, эмнэлзүйн зааврын дагуу хийдэг байх	4.3	Сэргээн засахын тусламж үйлчилгээг стандарт зааврын дагуу хийх	<ul style="list-style-type: none"> - MNS 4621:2008 эмчилгээ оношилгооны түгээмэл үйлдлийн стандартын дагуу тусламж үйлчилгээг зөв үзүүлэх, - Тусламж үйлчилгээний аюулгүй ажиллагааны зааварчилгааг мөрдөх, - Хөдөлгөөн заслын эмчилгээ хийдэг болох
56.	Сэргээн засах тусламж үйлчилгээний үр дүнг тооцдог байх	4.4	Сэргээн засах эмчилгээний үр дүнг тооцох	<ul style="list-style-type: none"> - Амбулаториор болон хэвтүүлэн эмчлүүлэгчдэд үзүүлсэн сэргээн засах эмчилгээний төрөл бүрээр үр дүнг тооцох - Үр дүнгийн харьцуулсан дүгнэлт судалгаатай
Дэд бүлэг 23. Цус сэлбэлт судлалын тусламж, үйлчилгээ				
57.	Тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх эмнэлгийн мэргэжилтэн нь мэргэшсэн/ сургагдсан, ур чадвартай байх	3.1.	Цус цусан бүтээгдэхүүн хариуцсан эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнийг сургаж бэлтгэх	<ul style="list-style-type: none"> - Цус цусан бүтээгдэхүүн хариуцсан эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнийг сургалтанд хамруулах, бэлтгэх, - Эмнэлгийн мэргэжилтнүүдэд ЦЦБ-ны хэрэглээ, аюулгүй байдлын талаар тогтмол сургалт хийх

Шинжээчдийн баг:

/Нэр, гарын үсэг/

Ахлагч:

Г.Оюунцэцэг

Гишүүн:

Д.Чулуунхүү

Ж.Долгормаа

Ж.Батноров

Б.Тэгшжаргал

С.Оюунгэрэл

Д.Пүрэвдаш